

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Quants euros s'escapen per la finestra cada any?

Un habitatge ben aïllat tèrmicament consumeix fins a cinc vegades menys energia, però a Catalunya n'hi ha pocs

ALBERT SOLÉ BARCELONA

A Catalunya -i a Espanya- gran part de l'energia que consumeixen els habitatges s'escapa per les finestres, les parets i la teulada, i això al llarg de l'any són molts euros, fins a uns 1.700 anuals. El sector de la construcció mai ha tingut en compte els criteris d'eficiència energètica, ni tan sols durant la recent bombolla immobiliària, i per tant, actualment hi ha un parc d'habitatges molt poc eficients que malgasten energia per totes bandes. L'exemple més clar el donen els certificats d'eficiència energètica que es van començar a fer el juny del 2013. Dels quasi 220.000 certificats emesos, el 84% tenen la pitjor qualificació. La Unió Europea ha fixat el 2020 com l'any en què tots els edificis nous hauran de ser de balanç zero -i el 2018 tots els edificis públics-, és a dir, que consumeixin la mateixa energia que generin. Això no serà obligatori per als edificis antics, però la Generalitat va aprovar el mes de febrer passat l'Estratègia Catalana de Renovació Energètica d'Edificis, amb què vol intervenir en el 61% dels immobles catalans, reactivar el sector de la construcció i, de retruc, conscienciar la ciutadania dels seus beneficis,

més enllà de l'estalvi econòmic. Una de les potes importants de l'estratègia serà la reactivació, ben aviat, de la convocatòria d'ajudes públiques a la rehabilitació, després de tres anys sense fer-ne, amb un fons de 45 milions d'euros.

La pell de l'edifici

Com es valora l'eficiència energètica d'una casa? L'orientació de l'edifici és una part important, i la millor és l'orientació sud. Un segon aspecte és l'abric, o la pell, de l'edifici per saber quin és l'intercanvi tèrmic amb l'exterior. Un bon aïllant a les parets, teulades i finestres és important, però també s'han de tenir en compte les caixes de les persianes, que sovint són la principal porta d'entrada del fred i la calor. Protegir-se de les radiacions solars és important, i els colors clars a les façanes són els més eficients, cosa que ja sabien als pobles blancs d'Andalusia fa molts anys. I una bona ventilació també és fonamental per refrigerar bé l'habitatge. En resum, un habitatge que compleixi al 100% aquestes indicacions no necessitarà ni calefacció ni aire condicionat, com ho demostren els habitatges *passius* d'Alemanya.

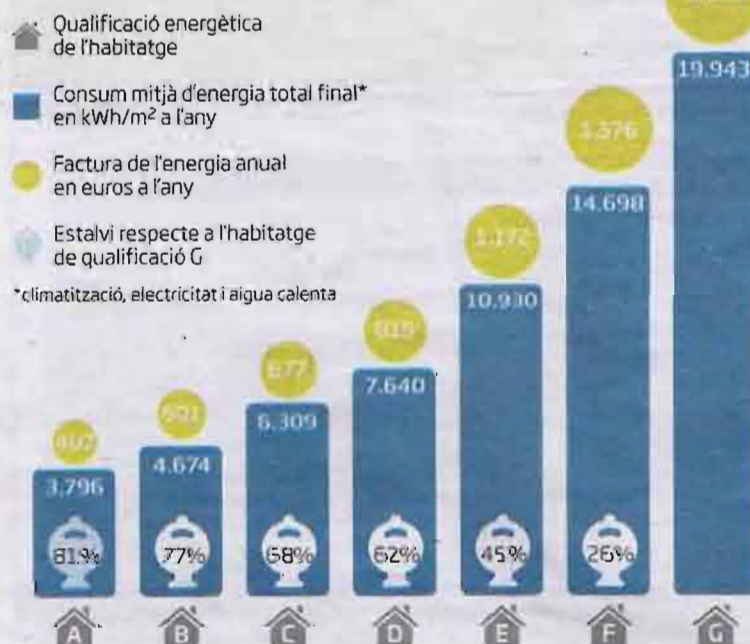
Totes aquestes variables són les que valora un tècnic quan va a una casa a fer un certificat d'eficiència

1.732 euros és la quantitat anual que es pot estalviar un habitatge de 80 m² amb el certificat A, respecte a un que tingui el pitjor, el G

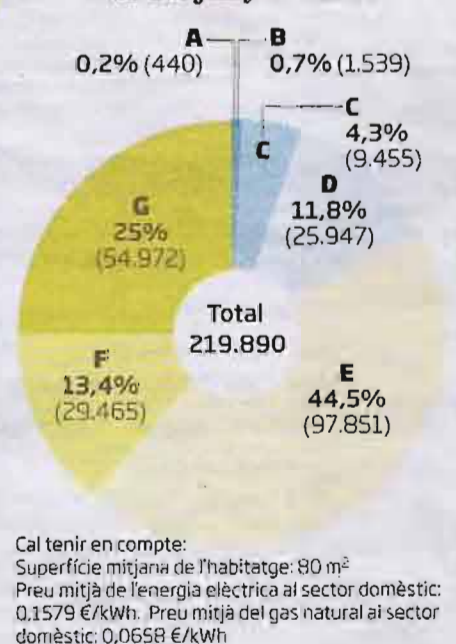

UN REFUGI 100% EFICIENT
1. La cuina del refugi amb el terra de pedra. 2. La caldera de biomassa. 3. L'aïllant de les parets i la teulada. SANTI GUESAS

Estalvi energètic als habitatges

Qualificacions emeses des del juny del 2013

Rehabilitació

Un dels criteris per demanar una ajuda pública és l'eficiència energètica

Retard

Després de tres anys, el Govern obrirà ben aviat la convocatòria d'ajudes

ari ARA, l'Icaen (Institut Català d'Energia) ha calculat el consum mitjà d'un habitatge de 80m² amb cada una de les set qualificacions, i n'ha comparat l'estalvi. Un habitatge amb la qualificació G ha de pagar 2.139 euros anuals en calefacció, electricitat i climatització, mentre que un amb l'A només en pagaria 407, un 81% menys. Però només que aquest habitatge G fes reformes per convertir-se en un D, ja reduiria la factura a més de la meitat, fins als 819 euros anuals.

800 milions d'estalvi

Catalunya ha estat la primera comunitat autònoma, i una de les primeres regions europees, a posar en marxa un full de ruta fins al 2020 per aconseguir el difícil repte de renovar energèticament un 61% del parc immobiliari català, i convergir amb els objectius de la UE d'eficiència energètica. L'anomenada Estratègia Catalana de Renovació Energètica d'Edificis va néixer durant la celebració de la fira Construmat del 2013, i s'ha acabat traduïnt en un treball col·lectiu de més de 60 entitats públiques i privades. L'estratègia parla de la generació d'inversions de 1.400 milions d'euros, la creació o reciclatge de 14.000 llocs de treball, i la reducció del consum d'energia en un 14,4%, i, com a conseqüència, un estalvi global d'uns 800 milions d'euros. Per arribar a aquests ambiciosos objectius, seran molt importants les ajudes públiques a la rehabilitació.

Després de tres anys sense convocatòria per falta de pressupost, aquest 2014 n'hi tornarà a haver, tot i que ja porten quasi sis mesos de retard, com explica a l'ARA Carles Sala, secretari d'Habitatge i Millora Urbana.

Ajudes amb sis mesos de retard

"El govern espanyol va aprovar el Pla Habitatge l'any passat, però el ministeri de Foment ha canviat unes qüestions tècniques que han impedit que hàgim pogut signar el conveni amb ells pel traspass de fons, un conveni que s'hauria d'haver firmat al desembre", diu Sala. Comenta que aquesta setmana han enviat una segona carta a Foment per demanar que els deixin obrir la convocatòria abans que se signi el conveni per no perdre més temps, i encara estan esperant la resposta, després del silenci de la primera. El pla d'ajudes a la rehabilitació 2014 comptarà amb un fons de 45 milions d'euros, 17 dels quals els aportarà l'Estat, i la resta entre l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. "Hi ha tres criteris prioritaris per demanar ajudes -que cobreixen un terç del cost de la reforma-, la millora energètica de l'habitatge en un 30%, l'accessibilitat -posar ascensors- i les deficiències estructurals de l'edifici", recorda Carles Sala, que apunta que "per aconseguir reduir el consum en un 30% cal gastar-se de mitjana uns 6.000 euros en rehabilitació".

El refugi de pelegrins de Verdú té l'etiqueta A: "auster i sostenible"

A.A.S. BARCELONA

Dels més de 200.000 certificats d'eficiència energètica que s'han emès en menys d'un any a Catalunya, només 440 tenen la màxima distinció, l'etiqueta A. Un d'aquests és el refugi de pelegrins de Sant Pere Claver, a la població de Verdú (Urgell). "El santuari de Sant Pere Claver tenia una casa adossada abandonada i vam decidir rehabilitar-la per fer-hi un refugi que pogués acollir uns 30 pelegrins alhora, però volíem que fos un edifici intel·ligent i que tingués un cost mínim de manteniment", explica a l'ARA Josep Lluís Iriberrí, un jesuïta barceloní responsable del refugi. "Voliem oferir un lloc senzill, auster i sostenible, però acollidor", afegeix. El refugi de Verdú, inaugurat l'any passat, és una de les paradetes del Camí Ignasià, que és el recorregut que va fer sant Ignasi de Loiola des d'Azpeitia (Guipúscoa) fins a Manresa. A la comarca de l'Urgell, com totes l'dinterior, hi fa molt fred a l'hivern i molta calor a l'estiu. Per aquest motiu Iriberrí explica que van buscar una solució que no passés per una despesa gaire gran en calefacció i refrigeració, i van demanar consell a la cooperativa d'arquitectes Celobert, que ofereix serveis amb responsabilitat ecosocial. "Pensàvem en el futur i, com que sabem que la legislació anirà en el sentit de l'eficiència energètica, vam seguir el seu consell", recorda el jesuïta. La cooperativa Celobert va agafar el refugi abandonat i va posar-hi un bon aïllant a les parets i a la teulada, i va posar vidres dobles a totes les finestres per gastar el mínim en calefacció. A més, van posar una caldera de biomassa, que s'alimenta de la fusta dels boscos propers, i el poc CO₂ que emet l'absorbeixen els arbres. I van posar les finestres en els llocs adequats per poder tenir una bona ventilació i estalviar-se l'aire condicionat.

3 preguntes a Diego Carrillo

ARQUITECTE DE LA COOPERATIVA CELOBERT

"Tal com s'ha implantat el certificat aquí, és un frau"

¿És útil el certificat d'eficiència energètica?

Si es fa bé és molt útil per fer la rehabilitació d'un edifici, però tal com s'ha implantat aquí és un frau. Com que és obligatori i la gent no sap per a què serveix, ho veuen com un peatge i no com una eina real per treure més rendiment del teu habitatge.

¿No es fan bé els certificats?

Des del moment que els pot fer quasi tothom, s'ofereixen a preus molt barats i s'ha banalitzat el concepte. Hi ha tècnics que ni tan sols fan la visita a la casa, pregunten les dades per telèfon, i amb el programa informàtic treuen la lletra de la qualificació.

¿Rehabilitar un habitatge per tenir un certificat A o B és car?

Per la rehabilitació energètica és car si es fa expressament, ja que aïllar bé no és fàcil i els vidres dobles són costosos. Però si aprofites alguna obra que ja has de fer, no tant. I si ja es fa bé en una construcció nova, encara menys.

Dubtes

El certificat són obligatoris però no obliguen a res

Què són?

El certificat d'eficiència energètica és un document que diu quanta energia gasta un habitatge i el classifica en set qualificacions, de l'A a la G, de manera que l'edifici A és el més eficient energèticament. Aquest certificat és obligatori en tots els tràmits de compravenda d'un habitatge, i en els contractes de lloguer nous. Tot i això, els habitatges que tinguin una qualificació baixa (E, F o G) no estan obligats a reformar-lo, a diferència del que passa amb les cèdules d'habitabilitat.

Qui els emet?

Una directiva de la UE és la que obliga a fer aquests certificats a tots els estats. La llista de professionals que poden fer aquests certificats -segons el real decret 235/2013- és llarga, des de qualsevol tipus d'arquitecte o aparellador fins a una àmplia llista d'enginyers (agrònoms, aeronàutics, navals, de mines, químics...). Tot i que aquests tècnics no són experts en habitatges, no han de fer cap curs específic previ; només han de tenir la carrera acabada i estar col·legiats al seu col·legi professional.

Des de quan es fan?

A l'Estat és obligatori tenir un certificat d'eficiència energètica per a la compra i el lloguer d'un habitatge des del juny del 2013, tot i que la directiva europea (2010/31/UE) marcava que s'havia de transferir als estats com a data límit a finals del 2010. La UE va obrir el 2011 un procediment d'infracció al govern espanyol per no aplicar a temps la directiva. El govern espanyol ha deixat la gestió de registre, és a dir, l'emissió dels certificats, a les comunitats autònomes, però els certificats els elaboren els tècnics acreditats.

Quin preu tenen?

El preu no està fixat pel ministeri ni per la conselleria, i cada tècnic pot cobrar el que vulgui per emetre aquest certificat. Això ha provocat una guerra de preus que fa que qui cobra més, perquè fa el certificat amb més precisió i professionalitat, es vegi desfavorit respecte als que rebenten els preus. Segons alguns arquitectes, el fet que "quasi tothom" pugui emetre aquests certificats els devalua i permet aquesta guerra de preus que perjudica els que els fan a consciència.

Exposició 'Cases amb energia'

La cooperativa Celobert, conjuntament amb dues entitats més -Nusos i Apòstrof-, ha creat una exposició per explicar els beneficis de tenir un habitatge eficient energèticament, anomenada *Cases amb energia*. L'exposició es va inaugurar el dia 5 de març a la Fabbrica del Sol de Barcelona, i va acabar el dia 30 d'abril. Ara busquen algun altre espai per seguir fent pedagogia d'un àmbit encara molt desconegut.